

اکبرپور، حبیب‌الله، ۱۳۲۵ -
تعبیر خواب و رؤیاهای شگفت/ به اهتمام حبیب‌الله اکبرپور -
مشهد: نشر الف، ۱۳۸۴.
۳۱۴ ص

ISBN: 964-6684-90-4: ۳۰۰۰۰ ریال

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه به صورت زیرنویس.

۱. خواب‌گزاری، ۲. خواب دیدن.

۱۳۵/۳

BF ۱۰۹۸ / ف۲

۱۹۵۰۶ - ۸۴م

کتابخانه ملی ایران

نشر الف

مشهد مقدس، تلفن: ۰۹۱۵۱۱۵۷۹۳۰ - ۰۵۱۱۸۵۹۸۲۸۸ - صندوق پستی: ۹۱۳۷۵-۱۳۲۸

تعبیر خواب و رؤیاهای شگفت

به‌اهتمام: حبیب‌الله اکبرپور

یازنویس و ویراستار: عذرا مفتی‌زاده

حروف‌نگاری و صفحه‌پردازی: خدمات نشر الف (۸۸۱۴۸۲۳-۰۵۱۱)

امور فنی چاپ: دقت مشهد (۳۴۱۹۵۶۰-۰۵۱۱)

تعداد صفحات: ۳۱۶، وزیری

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

نویت چاپ: اول - ۱۳۸۴

قیمت: ۳۰۰۰ تومان

شابک: ۹۶۴-۶۶۸۴-۹۰-۴

حق چاپ، محفوظ.

www.ketab.ir

تعبیر خواب

و
(رؤیاهای شگفت)

به اهتمام: حبیب الله اکبر پور

۱۳۸۴

مقدمه

۹۵	ز.....	۹	○ اهمیت رؤیا.....
۱۰۱	س.....	۹	رؤیا موجب تنبّه و بیداری می‌شود.....
۱۱۸	ش.....	۱۰	کشف مجهول.....
۱۲۵	ص.....	۱۰	مهمترین اثر رؤیا.....
۱۲۸	ض.....	۱۱	رؤیا بقای روح را ثابت می‌کند.....
۱۲۹	ط.....	۱۱	دیگر از فوائد خواب و رؤیا.....
۱۳۱	ظ.....	۱۱	دیگر از فوائد رؤیا.....
۱۳۲	ع.....	۱۲	رؤیا و انبیاء.....
۱۳۶	غ.....	۱۳	اما نکته قابل توجه.....
۱۳۸	ف.....	۱۴	رؤیا موجب اثبات جریان بعد از مرگ است.....
۱۴۱	ق.....		
۱۴۵	ک.....		
۱۵۳	کی.....		
۱۵۸	ل.....		
۱۶۱	م.....		
۱۶۹	ن.....		
۱۷۳	و.....		
۱۷۵	ه.....		
۱۷۶	ی.....		

بخش اول: تعبیر خواب

		۱۹	الف.....
		۳۱	ب.....
		۴۳	پ.....
		۵۱	ت.....
		۵۷	ج.....
		۶۲	چ.....
		۶۵	ح.....
		۶۹	خ.....
		۷۸	د.....
		۸۸	ذ.....
		۸۹	ر.....

بخش دوم: رؤیاهای شگفت

فصل ۱

○ خواب و رؤیای پیامبر و الهه (ع)..... ۱۷۹

جایگاه دشمنان علی (ع)..... ۱۷۹

۲۱۳	خواب عمران بن شاهین	۱۸۰	خواب فتح مکه
۲۱۴	خواب کلیددار حضرت امیرالمؤمنین (ع)	۱۸۰	بنی امیه با اسلام چه کردند؟
۲۱۶	خواب عباس امعص	۱۸۱	در قیامت چه عملی افضل اعمال است
۲۱۷	خواب شنیدنی	۱۸۲	خوابهای امیرالمؤمنین (ع)
۲۱۷	تجویز دارو در خواب	۱۸۲	داستان صحیفه ملعونه
۲۱۸	بعد از مرگ از میهمانان پذیرایی کرد	۱۸۳	اسم اعظم
۲۱۸	برای برآوردن حاجت	۱۸۳	خواب قبل از شهادت
	فصل ۳	۱۸۴	خوابی شیوین برای شیعه
۲۲۱	○ رؤیاهای علما مؤمنین	۱۸۴	درگذشت سلمان
۲۲۱	آموخته اخلاق	۱۸۵	خوابهای حضرت زهرا (س)
۲۲۲	خواب بلعم یاعور	۱۸۶	خواب دیگری از فاطمه زهرا (س)
۲۲۳	خواب عابد بنی اسرائیل آموخته	۱۸۷	خواب حضرت زهرا (س) هنگام شهادت
۲۲۳	خواب دیگری از عباد بنی اسرائیل	۱۸۷	خواب امام مجتبی (ع)
۲۲۴	این خواب مژده دهنده است	۱۸۸	خوابهای سیدالشهدا (ع)
۲۲۴	خواب دیگری مشابه خواب قبل	۱۸۹	خواب امام حسین (ع) هنگام خروج از مکه
۲۲۵	خواب لقمان حکیم	۱۹۰	خواب بین راه
۲۲۶	جریانی هشداردهنده	۱۹۰	خواب عصر تاسوعا
۲۲۶	از ستمگری باید پرهیز کرد	۱۹۱	آخرین خواب امام حسین (ع)
۲۲۷	تعبیری شنیدنی	۱۹۱	خوابی از زین العابدین (ع)
۲۲۷	داستانی بسیار آموخته	۱۹۲	خواب حضرت یاقوت (ع)
۲۲۸	در خواب سرزنش کرد	۱۹۲	رؤیای حضرت صادق (ع)
۲۲۹	خواب محمد بن مسلم زهری	۱۹۳	رؤیای موسی بن جعفر (ع)
۲۳۰	دختری چگونه شفا یافت	۱۹۴	خواب دیگری از موسی بن جعفر (ع)
۲۳۱	شفای دختر فرج الله خان	۱۹۶	خواب حضرت رضا (ع)
۲۳۳	دستور برآمدن حاجت	۱۹۶	خوابی دیگر از حضرت رضا (ع)
۲۳۳	دشمن امیرالمؤمنین (ع)	۱۹۷	خواب سوم از حضرت رضا (ع)
۲۳۵	رؤیای دیگری از دوست علی (ع)	۱۹۸	خواب حضرت موسی (ع)
۲۳۶	منصور دوانقی چه گفت؟	۱۹۹	خواب مأمورین حضرت عیسی (ع)
۲۳۷	از هارون الرشید بشنوید!	۲۰۰	خواب یکی از پیامبران
۲۳۹	داستان مجوسی		فصل ۲
۲۴۰	خوابی دیگر	۲۰۳	○ خواب اصحاب پیامبر (ص) و تابعین
۲۴۰	معجزه حضرت رضا (ع)	۲۰۳	خواب عبدالله بن مسعود
۲۴۲	زوار بحرین	۲۰۴	خواب داوود بن علی اعمال ام داوود
۲۴۳	هشدار می دهد	۲۰۶	سپیده نفیسه و کرامت او
۲۴۴	توسل مشکل گشا است	۲۰۷	خواب علی بن مهزیار اهوازی
۲۴۵	ارتباط در عالم ارواح	۲۰۹	خواب همسر حنظله غسیل الملائکه
۲۴۵	از چه راه گرفتاری را برطرف کنیم	۲۰۹	خواب ام ایمن
۲۴۷	کیفیت توسل به یکی از ائمه (ع)		خواب بنائوی ارجمند مادر حضرت ولی عصر عجل الله
۲۴۸	توسل به وسیله نامه	۲۱۰	تعالی فرجه

- ۲۴۹ صلۀ رحم
- ۲۵۰ اشعار ابن صیفی
- ۲۵۱ چقدر این خواب شیرین است!
- ۲۵۱ حمایت بی دریغ از شاعر خود.
- ۲۵۲ حمایت از فرزند عزیزش
- ۲۵۳ خواب دیگری مشابه خواب قبل
- ۲۵۳ میرزااحمد رضاییان چه گفت؟
- ۲۵۵ متوفی از کیفیت صدقه بازماندگان آگاه است
- ۲۵۶ این هم خوابی دیگر
- ۲۵۶ اثر نماز برای والدین.
- ۲۵۷ داستانی دیگر از خواب
- ۲۵۸ جریان دیگری از مرحوم فشارکی.
- ۲۵۸ خوابی از محدث قمی
- ۲۵۹ نجات سادات به برکت فاطمة زهرا(ع).
- ۲۶۱ تعلیم ختم و اصلاح آن در خواب
- ۲۶۳ از دوست خود گله کرد.
- ۲۶۳ این خواب نیز درس می دهد.
- ۲۶۵ یک خواب شنیدنی.
- ۲۶۶ آیه الله خوبی(ره)
- ۲۶۷ مکاشفای عجیب.
- ۲۶ خواب دیگر مؤید خواب قبل
- فصل ۴
- خوابهای هشداردهنده قیامت
- ۲۷۱ خداوند در مورد حق الناس به التماس گوش نمی دهد
- ۲۷۲ گله در خواب
- ۲۷۳ داستان فتحعلی شاه قاجار
- ۲۷۴ قاضی اسرائیلی
- ۲۷۵ بی احترامی به یک عالم
- ۲۷۵ گرفتاری به واسطه بدهکاری
- ۲۷۶ باز هم بدهکاری
- ۲۷۷ در فکر بدهکاری باشید.
- ۲۷۸ داستانی دیگر
- ۲۷۹ انصاف طلبکار را تماشا کنید.
- ۲۸۰ رؤیاهای صادق را به خرافات نسبت داد.
- ۲۸۰ سه نفر جوانمرد
- ۲۸۱ نتیجه کنارگیری از ائمه(ع)
- ۲۸۲ چشمش کور شد
- ۲۸۳ گرچه خواب نیست ولی هشداردهنده است
- ۲۸۴ داستان مرده در خاکستر
- ۲۸۴ این هم خوابی نویدبخش است.
- ۲۸۵ خوابی دیگر درباره عتبات عالیات
- ۲۸۶ داستان سید خارکن
- ۲۸۸ خوابی آموزنده.
- ۲۸۹ گاهی قبر و قیامت کلاس درس عقاید می شود.
- فصل ۵
- خوابهای مهیج مصیبت ائمه هدی(ع)
- ۲۹۳ خواب سفیر روم
- ۲۹۴ ابن عباس در خواب چه دید؟
- ۲۹۵ همسر یزید در خواب چه دید؟
- ۲۹۵ خواب شهریانو دختر یزدگرد.
- ۲۹۷ خواب کنیز یزید لعنة الله علیه
- ۲۹۷ خواب حضرت سکنه
- ۲۹۸ شغای قلب بیمار در آستانه مرگ
- ۳۰۰ از کارهای آقائمی پشتنید.
- ۳۰۱ کراماتی از میرزای قمی
- ۳۰۴ میرزا جواد آقا ملکی
- ۳۰۵ ثواب اشک بر امام حسین(ع)
- ۳۰۶ زائر امام حسین(ع) در شب جمعه
- ۳۰۷ خولی بن یزید اصبحی
- ۳۰۸ هناد در خواب چه دید؟
- ۳۰۸ پسر دعبل در مورد پدر خود چه خواب دید؟
- ۳۰۹ خون آلود شدن تربت امام حسین(ع).
- ۳۱۰ اما کیفیت تسلیم تربت به ام سلمه
- ۳۱۱ حاج شیخ عبدالکریم جاتری مؤسس حوزه علمیه قم
- ۳۱۳ بازدید زیارت
- ۳۱۴ خواب شیخ مشکور
- ۳۱۴ مقام مرثیه خوان حضرت اباعبدالله الحسین(ع)
- ۳۱۵ قدر و ارزش زوار امام رضا(ع)
- ۳۱۷ چگونه شفا یافت؟
- فصل ۶
- خوابهای حاوی اطلاعات غیبی
- ۳۱۹ از کیفیت نماز استیجاری خبر می دهد
- ۳۲۰ چه چیز موجب نجات شد؟
- ۳۲۱ کار نیک، اجل را به تأخیر می اندازد
- ۳۲۲ شاه عباس صفوی
- ۳۲۲ کتبه بنده شاه ولایت احمد اردبیلی
- ۳۲۳ داستانی عبرت انگیز است.
- ۳۲۴ این جریان را صاحب اغیار الدول نیز نوشته است.

- ۳۷۵ کسی که بخواهد پیامبر را در خواب ببیند.
- ۳۷۶ تعبیری عجیب و با صدق.
- ۳۷۸ داستان تیمور لنگ.
- ۳۷۸ هارون الرشید در خواب چه دید؟
- ۳۷۹ تعبیر خواب در مورد عبدالملک مروان.
- ۳۸۰ ظل السلطان چه کرد؟!
- ۳۸۱ جریان ظل السلطان.
- ۳۸۳ خوابی در مورد ابن ابی الحدید.
- فصل ۸**
- ۳۸۵ اقسام خواب و رؤیا.
- ۳۸۶ رؤیا؛
- ۳۸۸ علت خوابهای صادق و کاذب.
- ۳۹۰ اهمیت تعبیر رؤیا.
- ۳۹۲ شرایط معتبر.
- فصل ۹**
- ۳۹۷ چه کنیم تا خواب خوب ببینیم؟
- ۴۰۰ زمان خواب.
- ۴۰۱ خواب صبح و بین الطلوعین.
- ۴۰۱ خواب قبلوله.
- ۴۰۲ خواب عصر.
- ۴۰۳ انتخاب مکان.
- ۴۰۵ کیفیت خوابیدن.
- ۴۰۵ اهمیت نوع خوابیدن.
- ۴۰۶ اصلاح سریره و پاک نمودن دل.
- ۴۰۶ تحصیل یقین.
- ۴۰۸ انواع یقین.
- ۴۰۸ موجبات افزایش یقین.
- ۴۰۹ از موجبات یقین.
- ۴۱۰ یکی از حقوق شاد کردن مؤمن است.
- ۴۱۳ برای در خواب دیدن پیامبر صلی الله علیه و آله.
- ۴۱۴ اگر بخواهد یک جریان غاصی را در خواب ببیند.
- ۴۱۴ چه کند که مقام خود را در بهشت ببیند.
- ۴۱۴ برای دیدن دزد در خواب.
- ۳۲۵ مردها از صدقه که برای آنها می دهند آگاهند.
- ۳۲۷ این داستان نیز خواندنی و آموزنده است.
- ۳۲۷ خوابی آموزنده برای اهل منبر.
- ۳۲۹ در خواب خبر از فوت دیگری داد.
- ۳۲۹ ترک حج چه گرفتاری دارد؟
- ۳۳۰ علت اغتفای قبر حضرت زهرا (ع).
- ۳۳۱ کراماتی از میرزای شیرازی بزرگ.
- ۳۳۲ این واقعه و خواب شنیعی است.
- ۳۳۳ در عیادت مریض باید مواظب بود.
- ۳۳۴ شهدای کربلا وسائط بالارزشی هستند.
- ۳۳۴ اهمیت تألیف نهایه شیخ طوسی.
- ۳۳۵ علامه مجلسی درباره تألیف چه گفت؟
- ۳۳۷ این جریان نیز خواندنی است.
- ۳۳۸ پاس یک احترام به مقام ولایت.
- ۳۴۰ تشویق به نماز شب.
- ۳۴۱ قابل توجه اهل منبر.
- ۳۴۲ شیخ جعفر شوشتری چه دید؟!
- ۳۴۳ شفاعت امام حسین (ع).
- ۳۴۵ چاوش برای زیارت.
- ۳۴۵ ارزش یک زیارت امام حسین (ع).
- ۳۴۷ برای طلب فرزند چه باید کرد؟
- فصل ۷**
- ۳۵۱ خوابهای متفرقه سلاطین و متصرفین.
- ۳۵۱ خواب بخت النصر.
- ۳۵۲ پادشاهی ستمگر.
- ۳۵۳ ابابکر در خواب چه دید؟
- ۳۵۴ خواب معتضد عباسی.
- ۳۵۵ طول عمر موسی بن بقاء.
- ۳۵۶ چرا ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه مخفی است؟
- ۳۵۸ توسل به حضرت رضا (ع).
- ۳۶۰ با دقت باید خواند و پند گرفت.
- ۳۶۲ فتح و نصرت به دست کیست؟
- ۳۶۸ عزاداران حضرت سیدالشهدا توجّه کنند.
- ۳۷۴ آثار غم صلوات.

اهمیت رؤیا

شهید ثانی رضوان الله علیه در توضیح آیه «إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ» در شرح رساله نفلیه می نویسد: هدایت های خداوند از راه های مختلفی است که مجموعاً به چهار راه منتهی می گردد.

اول: نیروی تشخیصی که خداوند در انسان به ودیعه نهاده تا صحیح را از ناصحیح و خوب را از بد و زشت را از زیبا، تشخیص دهد که عبارتند از: عقل، هوش، قدرت تفکر و اندیشه، امداد به وسیله حواس ظاهر و....

دوم: علائم و مشخصاتی که جهت تشخیص واقعیات بر سر راه انسانها قرار داده که این آیه از قرآن اشاره به آن است. «وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ» او را به دو راه آشنا کردیم (راه خیر و شر)

سوم: سومین راه هدایت ارسال پیامبران و فرستادن کتابهای آسمانی است که آیه «وَجَعَلْنَاهُمْ إِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا» پیامبران را راهنمای، راه خود قرار دادیم. و آیه «إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ» نیز شاهد آن است.

چهارم: پرده برداشتن از روی مجهولات و کشف نمودن اسرار توسط وحی - و یا الهام و یا خوابهای صادق که این جهت مخصوص انبیاء است.

علامه نوری می نویسد: اختصاص رؤیا به انبیاء، خلاف وجدان است زیرا مؤمنین و غیر آنها نیز در دیدن رؤیا شریک آنها نیستند ولی هر کدام راجع به مسائل خاصی است (از قبیل تعیین تکلیف یا دستور حکم لازم) بالاخره یکی از طرق کشف مجهولها در تمام اعصار گذشته و حال رؤیا بوده و هست.

رؤیا موجب تنبّه و بیداری می‌شود

از فوائد خواب دیدنها، این است که گاهی مستکبرین و تبهکاران نیز با دیدن یک خواب عوض می‌شوند، ممکن است توبه نمایند. مؤمنین نیز با دیدن بعضی از خوابها بر یقینشان افزوده می‌شود که تأثیر این خوابها را در بخش‌های آینده خواهید دید.

کشف مجهول

در رؤیا بسیار اتفاق افتاده گم شده خود را پیدا کرده‌اند یا آنچه در جستجویش بوده‌اند ولی بر آنها مستور بوده در خواب می‌بینند.

مهمترین اثر رؤیا

خویش‌شناسی و ایمان و اعتقاد به وجود روح غیر از بدن است که با رؤیا کاملاً این اعتقاد، راسخ می‌شود. با اینکه کیفیت روح را نمی‌تواند درک کند، اما آثارش به وسیله حرکت‌های روحی کاملاً مشهود است. بدن که در خواب چون مرداری افتاده است، اما رفتن انسان در خواب به محل‌هایی که سابقه آنها را نداشته و دیدن آثاری که کشف بعضی از حقایق را برای او نموده، او را ملزم می‌کند که معتقد به خداوند یکتا شود که: «لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَ هُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ» چشم‌ها او را نمی‌بیند اما او چشم‌ها را می‌بیند.

طیبی هندی با حضرت صادق علیه السلام بحث می‌کرد گفت: شما مطالبی را ارائه دادید که از کسی تا کنون نشنیده بودم، اما اینها موجب اقرار و اعتراف واقعی نمی‌شود. دلیل دیگری طلب نمود. امام علیه السلام فرمود: بسیار خوب، از داخل بدن خودت استدلال می‌کنم مگر تو در خواب نمی‌بینی که غذا می‌خوری و آب می‌نوشی، لذت این خوردن و آشامیدن را درک نمی‌کنی؟ گفت: چرا. فرمود: در خواب نمی‌خندی؟ گریه نمی‌کنی؟ در شهر از این طرف به آن طرف نمی‌روی، با اینکه قبلاً آنجاها را ندیده‌ای؟ گفت: بسیار زیاد. فرمود: مگر خویشاوندان خود را از قبیل پدر، مادر، برادر و خواهر، که قبلاً فوت شده‌اند، در خواب نمی‌بینی؟ با آنها حرف می‌زنی، غذا می‌خوری و... این ادراک، در خواب به وسیله کدامیک از حواس تو است.

گفت: چه بگویم بدن که مثل مرده افتاده است. نه می‌شنود و نه می‌بیند فرمود: مگر بعد از بیداری جریان خواب را کلمه به کلمه حفظ نیستی و برای دیگران نقل نمی‌کنی؟!

گفت: همین طور است، گاهی چیزی را در خواب دیده‌ام که تا شب در بیداری همان را می‌بینم. فرمود: کدامیک از حواس بدن موجب ثبت جریان خواب شده‌اند، که به خاطرت مانده. جواب داد این روح است که خداوند در آن عقل را نهاده همان عقلی که به وسیله آن حجّت را بر مردم

تمام کرده که ادراک می‌کند.^۱

بالاخره امام صادق علیه السلام با استدلال به وسیله رؤیا ثابت می‌کند که حاکم در بدن روح است و اوست که بعد از مفارقت از بدن نیز پایدار است.

رؤیا بقای روح را ثابت می‌کند

بسیار اتفاق افتاده که شخص، پدر یا مادر و یا فرزند خود را در خواب می‌بیند. مثلاً می‌گوید چیزی در فلان محل برای پنهان کرده‌ام برو بردار. این خود دلیل بقای روح متوفی است. بدن که پوسیده و از بین رفته است چنین کاری از او ساخته نیست.

دیگر از فوائد خواب و رؤیا

تشخیص دادن تکلیف برای خود و دیگران است. البته این قسم مستخص انبیاء است چنانچه حضرت ابراهیم علیه السلام در خواب دید که فرزندش را باید قربانی کند. امیرالمؤمنین علیه السلام با شخص منکری که بحث می‌کند می‌فرماید: سخن گفتن خدا یک نوع که نیست، گاهی با انبیاء صحبت کرده (مانند موسی کلیم) گاهی به دل آنها انداخته و گاهی در خواب و رؤیا به آنها القاء نموده است.^۲

دیگر از فوائد رؤیا

توجه به وجود خداوند قادر متعال است زیرا انسان نمی‌تواند خود را از خواب باز دارد و نخواهد هر چه کوشش کند کمتر به این کار موفق می‌شود. لقمان حکیم در اندرز خود به فرزندش گفت: اگر شک در مرگ داری، خواب را از خود دفع کن. که خوابت نبرد. هرگز چنین قدرتی نداری. وقتی درست اندیشه کنی می‌یابی که اختیار تو در دست دیگری است.^۳

قرآن کریم می‌فرماید: «وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ» از قدرت‌نمایی‌های خداوند همین خوابیدن شما است در شب.

۱ - دارالسلام نوری با تلخیص به نقل از بحار الانوار، ج ۳، ص ۱۶۸.

۲ - دارالسلام، ج ۱، ص ۹، به نقل از احسنیاج.

۳ - دارالسلام، ج ۱، ص ۲۳.

رؤیا و انبیاء

در کافی از امام باقر علیه السلام نقل شده که فرموده است در ذیل آیه «وَ كَانَ رَسُولًا نَبِيًّا» نبی کسی است که در خواب به او چیزی القاء می شود.

در اصول کافی باب طبقات انبیاء، امام صادق علیه السلام می فرماید: انبیاء دارای چهار طبقه هستند.

۱ - پیامبری که تنها برای خود پیامبری دارد وظایف شخصی خود را از خداوند دریافت می کند و دعوت او به دیگری تجاوز ندارد و تکلیف دیگری را تعیین نمی کند.

۲ - پیامبری که در خواب می بیند و آواز می شنود اما فرشته را به چشم نمی بیند و به احدی مبعوث نیست او خود تابع رهبر و امامی است چنانچه لوط برای ابراهیم چنین بود.

۳ - پیامبری که در خواب می بیند و آواز می شنود و فرشته را به چشم می بیند مأموریت برای یک گروه، کم یا بیش دارد، چون یونس. خداوند درباره او فرموده ما او را بر صدهزار بلکه بیشتر مبعوث کردیم. فرمود مقدار بیشتر که مورد توجه آیه است. سی هزار نفر بیشتر بودند. او را امامی بود. (نه مثل دسته چهارم که خود امامند)

۴ - پیغمبری که هم در خواب می بیند و هم آواز ملک می شنود و هم در بیداری به چشم می بیند و خودش امام است مانند اولوالعزم. ابراهیم خلیل مدّتی پیامبر بود اما امام نبود تا خداوند فرمود تو را امام ساختم. عرض کرد: از نژاد من هم این مقام را دارند؟ خداوند فرمود: فرمان نبوت من، به ستمکار نمی رسد. یعنی کسی که بت پرستیده امام نخواهد شد.

بالاخره ملاحظه کردید که در تمام طبقات پیامبران، مسئله رؤیا یکی از جهات قدرت عمومی آنها بوده است.

از جهت اختصار اکتفا به بعضی فوائد رؤیا کردیم که باید گفت رؤیا بیشتر ارزشمند است و اهمیت زیادی دارد چنانچه قرآن کریم به اهمیت آن اشاره دارد.

الَّذِينَ آمَنُوا وَ كَانُوا يَتَّقُونَ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ فِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

کسانی که ایمان آورده و پرهیزکارند، به ایشان در زندگی دنیا و در آخرت مژده می دهیم کلمات خدا تغییرپذیر نیست این رستگاری عظیمی است. از رسول خدا صلی الله علیه و آله در ذیل آیه نقل می شود: این بشارت دنیا، رؤیای صادقه است.

بیش از دوازده حدیث، محدث نوری در این مورد نقل می کند که حتی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به اصحاب خود صبح ها می فرمود: آیا بشارتی نرسیده منظورش این بود: کسی خوابی مژده دهنده ندیده است؟

اما نکته قابل توجه

شیادها و شیاطین و منحرفین بیشتر مواقع از خواب‌ها سوء استفاده نموده و برای مردم از جهات مختلف اشکال به وجود می‌آورند.

در زمان ما مخصوصاً رسم شده، کاغذهایی را در مجامع مذهبی مثلاً داخل قرآن‌ها یا مفاتیح و کتاب‌های دعا می‌گذارند و در آنها اغلب یک شخص نامعین (مثلاً کلیددار حرم سامرا) یا فلان شخص مؤمن نامشخص در خواب دیده که مردم باید خودشان را اصلاح کنند. وگرنه چنین و چنان می‌شود. هر کدام این نوشته را دیدند موظف هستند از روی آن چهل مرتبه بنویسند و در مجامع عمومی تقسیم کنند.

کسی که برای اولین بار چنین نقشه‌ای را طرح نموده و این نیرنگ را به کار برده نظر خاصی داشته و ممکن است یکی از اهداف زیر را دنبال کند:

۱- مردم را به خرافه پرستی نسبت دهد تا آنها را دور از واقعیات و حقایق و نیز معتقد به خواب این و آن نشان دهد تا مثلاً بعضی خیال کنند که مصالح اسلام به وسیله خواب این و آن حذف و ترسیم شده است.

۲- غرض خود را در لابلای این نوع خواب دیدن‌ها بسیار دقیق پوشیده بدارد که جوانها را به دین بدبین گرداند. مخصوصاً می‌نویسد اگر کسی چنین نکند یک سرنوشت بسیار بدی در انتظار اوست. شبی بعد از نماز از مسجد خارج می‌شدم جوانی دانشجوی پیش من آمد و یکی از همین خوابها را داد و گفت: آقا با اینکه امتحان داشتم و خیلی وقتم تنگ بود، نشسته‌ام و تا نزدیک صبح این را بارها نوشته‌ام. من فوری متوجه شدم بیچاره چگونه به دام افتاده. از دستش گرفتم. همه را پاره کردم. گفتم باشد آن سرنوشت بد نصیب من شود، پسر! عزیزم چرا وقت خود را صرف این خرافات کرده‌ای؟! می‌خواهند جوانها را از رجوع به دانشمندان مذهبی دور کنند و یا آنها را بدبین نمایند. جرأت مرا که دید چنان به خود بالید و خوشحال شد گفتم: آقا مرا راحت کردید. چگونه از شما تشکر کنم؟

واقع مطلب این است که شیاوها دام‌های مختلفی بر سر راه عقاید و افکار جوانان ما می‌نهند. یکی از دوستان و روحانیون نقل می‌کرد با جوانی که افکار انحرافی داشت بحث می‌کردم. چند روز طول کشید. کار به جایی رسید که من ارائه طریق و ارشاد لازم را می‌نمودم ولی او می‌گفت در خواب به من گفته‌اند: به حرف شما گوش ندهم. چقدر من زحمت کشیدم تا او را متوجه کردم. خواب حجت نیست و برای مردم نمی‌تواند متمسک صحیحی باشد. رؤیاهای صادق هم باید با دلایل دیگری ثابت شوند وگرنه واقعیات دستخوش خواب این و آن می‌شود اینک ملاحظه کنید امام صادق (ع) در موارد انواع خوابها چه می‌فرماید؟

نقل شده در توحید مفضل که فرمود: مفضل! خوب دقت کن درباره رؤیاهای خداوند آنها را

چگونه با قدرت خویش تنظیم نموده است. راست و دروغش را به هم آمیخته است. اگر واقعاً همه رؤیاهای صادق بودند، همه مردم پیامبر می شدند. اگر همه آنها دروغ بود لازم می آمد بخش مهمی از عنایات و تفضلات خداوند که موجب هشیاری و بیداری مردم می شد، بی فایده گردد و خلق رؤیا عبث و بیهوده بود. به همین جهت بعضی از رؤیاهای صادق و راست هستند. و برخی کاذب و ناصحیح. تا رؤیاهای صادق موجب بهره برداری شوند و بشارت و مژده ای برای مؤمن و یا هشدار او باشند «و تکذب کثیراً لئلا یعتمد علیها کل الاعتماد» بسیاری از رؤیاهای کاذبند تا اعتماد کلی به رؤیاهای نشود.

همانطوری که امام صادق (ع) فرمودند: رؤیا به طور کلی باطل نیست که بسیاری از مواقع چنانچه خود ما دیده ایم خبر واقعه ای که بعداً اتفاق می افتد یا واقعه ای که اتفاق افتاده ولی ما خبر نداشته ایم، می دهد و یا موجب مژده ای می شود صفای دل به انسان می دهد و گاهی نیز هشدار می دهد که انسان را بیدار می کند، بالاخره فوائد بسیار زیادی دارد که آن را پیامبر اکرم (ص) یک بخش از هفتاد بخش نبوت شمرده است. امیرالمؤمنین (ع) نیز می فرماید: رؤیاهای صادق یکی از دو بشارت است (یعنی یک بشارت که خداوند و پیامبر داده اند و یک بشارت، رؤیای صادق است).

امام صادق (ع) چنانچه از اختصاص شیخ مفید نقل شده می فرماید: وقتی بنده ای گرفتار معصیت شد و خداوند عزیز خواست به او عنایتی بنماید، خوابی وحشتناک به او نشان می دهد تا از این معصیت دست بردارد. ^۱ «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بَعْدَ خَيْرٍ عَاتِبَهُ فَيُصَنِّمُهُ» وقتی خداوند اراده خیر به بنده ای داشته باشد در خواب او را سرزنش می کند. ^۲

رؤیا موجب اثبات جریان بعد از مرگ است

از قبیل فشار قبر و سؤال نکیر و منکر و حساب قیامت و... از امام عسکری (ع) می پرسند مرگ چیست؟ می فرماید همان خوابی است که هر شب به سراغ شما می آید، جز اینکه بیداری از این خواب روز قیامت است. چنانکه در خواب انسان، دچار کابوسهای مختلف می شود، گاهی نمی تواند شرح واقعی آن را بدهد که چقدر سختی کشیده و یا شرح خوشحالی اش را بدهد حالا ملاحظه کنید در خواب مرگ چه خواهد بود؟ ^۳

در مجمع البحرین از ائمه (ع) نقل می کنند: ارواح موقعی که از بدنهای جدا می شوند مانند خواب دیدن ها است. ارواح نیز تا هنگام محشر یا گرفتار عقاب هستند و یا ثواب. تمام این اعتقادات در مورد گرفتاری های قبر و قیامت به وسیله خواب ها توجیه و تصدیق می شود

که واقعاً باید خداوند را شکر کرد که چنین نمونه‌ای به ما ارزانی داشته است.

محمد بن یعقوب کلینی در کافی از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام نقل می‌کند: رؤیا در ابتدای آفرینش نبود. بعد به وجود آمد. گفتم چرا؟ فرمود: خدا پیامبری را مبعوث کرد و او مردم را دعوت به اطاعت و بندگی خدا نمود. گفتند اگر ما اطاعت کردیم چه پاداشی به ما خواهند داد تو که پیامبر مایی نه قدرت مالیات از ما بیشتر و نه عشیره و قبیله بیشتری داری (یعنی به تو که پیامبر هستی از ما بیشتر نداده‌اند).

گفت: اگر شما دستورات مرا اطاعت کنید، وارد بهشت خواهید شد. و اگر مخالفت کنید خداوند شما را به جهنم می‌برد. گفتند بهشت و جهنم چیست؟ آن پیامبر توصیف بهشت و جهنم را نمود. پرسیدند چه وقت ما، رهسپار این کیفر یا پاداش خواهیم شد؟

فرمود: بعد از مرگ. گفتند ما که اموات و درگذشتگانمان را می‌بینیم همه خاک شده‌اند و استخوان آنها پوسیده است با این استدلال بیشتر دعوت پیامبر را تکذیب نمودند و او را بیشتر اهانت کردند. خداوند، رؤیا را بر آنها مسلط کرد می‌آمدند و خوابهای خود را نقل می‌کردند که آن خوابها انکار جهنم و بهشت آنها را تکذیب می‌کرد. فرمود: خداوند خواست بدین وسیله حجت را بر شما تمام کند و بعد از مرگ نیز ارواح شما دستخوش چنین کیفر و عذابی می‌شوند. گرچه بدن شما پوسیده باشد تا بالاخره موقع حشر وارد بدنهای شما می‌شود.^۱

محصول بحث این است که به تمام خوابها نمی‌توان اعتماد نمود و اینطور نیست که هر خوابی دارای تعبیر و تفسیر صحیح باشد و ضمناً چنان نیست که بگوییم خوابها به طور کلی خواب و خیالند و خبر از واقعیت نمی‌دهند. بلکه بسیاری از مسائل در آنها نهفته است و بی‌اندازه پرارزش هستند ولی تعیین خوابهای دارای تعبیر و صحیح و کیفیت روش تعبیر صحیح آنها کاری، بس مشکل است که ارائه طریق برای تعبیر خواب در بخش دهم کتاب مفصل خواهد آمد.